

Ajuus Maria

Wanneer haar man is gestorven wast ze hem zo zacht ze kan, doet hem zijn mooiste pak aan en legt hem op zijn bed in de voorkamer. Wanneer het bed verwisseld wordt door een kist hoort ze de muziek. De harmonie blaast niet; ze trommelt. Plotseling lijkt Herman veel smaller, zo in de kist.

De muziekinstrumenten staan in de keuken. Vijftien jaar had ze met een scheef oog gekeken naar Piet op de kermis en dit jaar zal hij de vogel schieten voor haar. Dat ziet ze wanneer Piet over de kist naar haar kijkt. “Zoiets voel je”, zal ze later zeggen.

Ook Piet wast ze op die zachte manier wanneer hij volkomen onverwacht buiten blijft liggen in de sneeuw tussen de boerenkool. De harmonie heeft er een vergadering voor nodig om te beslissen of ook deze keer de Dodenmars getrommeld zal worden. Weer blinken de instrumenten in de keuken. Nu lijkt de kist klein. Niemand kijkt naar haar. Ze zal niet naar de kermis gaan.

Wel brengt ze de trommelstokken terug naar Teun. “Zoiets voel je”, zal deze de donderdag erop tijdens de repetitie vergoelijkend zeggen. Bij Teun moet ze echt schrobben. Het was een smeerpoot. Geen harmonie, niets.

Het is die nacht dat ze witgrijs wordt en dement.

Ze gaat fietsen door Wals, Wieken en Milt. Dag in dag uit wapperen haar grijze manen op de Hoge Rokken. Ze zal de weg terug vergeten en eindeloos blijven dwalen op de Wals, Wieken en Milt. Wie wil dat niet: wapperen op de Wals Wieken en Milt!

Ze zingt de tonen van de Melkcoöperatie fabriek. De Coöperatie gaf de windrichting en de kans op regen aan in verschillende tonen. Ze trapt en zingt zich warm door die fabriekstonen te vormen in haar mond. Een lage E voor westenwind met kans op een buitje: morse voor boeren, rooksignalen voor de regenwachters. Dan opent ze haar volle lippen en zingt in een nieuwe nooit meer te achterhalen taal.

Ze is vierentachtig nu en gisteren gevonden in Winterswijk, vorige week in Enschede! Ensche! Ze fietst maar door en door. Kan ook de weg naar Wals, Wieken en Milt niet meer terug vinden. Maar telkens zetten ze haar weer kromgebogen op de Hoge Rokken, dan straalt haar lijf en vullen de longen zich met lucht uit Wals, Wieken en de Milt en bezingt ze haar Wortelland.

En vraagt men haar: “Wat zing je toch mooie oude vrouw?” Dan zal ze antwoorden: “Ik zing het Ajuus Maria van de Hoge Rokken.”

Firma Weijland